

Үш қоңыр

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ӘДЕБИЕТ, МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ ӨНЕР ГАЗЕТІ

Газет 2010 жылдың 19 наурызынан шыға бастады www.ush-konur.kz №51 (518) 18 желтоқсан 2020 жыл

МАХАМБЕТ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ ҚҰРМЕТТІ ӨКІЛІ АТАНДЫ

Газет-журнал атаулы адам жанының рухани азығы, нәр алар бастау булағы емес пе? Газетті бұқара халықтың көзі мен құлағы, жұртшылықтың күнделісті турмыс-тіршілігінен молынан хабар беретін дерек жынтығы дейміз. Салыстырмалы тұрғыда келсек, журнал газетке қарағанда оқиғаларды кең көлемде баяндап, деректерге тереңірек талдау жасайтын, өзінің ұстанған көркемдік бағытына қарай қоғамдық пікірді қалыптастыруға ықпал етер мерзімді басылым, бұқаралық ақпарат құралдарының бір түрі.

Баспасөз қоғаммен бірге өмір сүріп, бірге тынсытпақ. Газетте жарияланған әр мақалада қанатты қиял мен өміріндегі алатын орны жайлы сөз болғанда Үлт ұстазы Ақжүзінің – Ахмет Байтұрсынұлының «газет – халықтың көзі, құлағы һәм тілі» тұрғысындағы байлам-тоқтамның орны аса құнды. Бізге мәлімі, әр ке-

зеңде газет қоғамда сүбелі рөл атқарады. Әр кезеңде халықтың сауатын ашуға, көзкегіш кеңейтуге, елдегі оқиғалардан хабардар ету мақсатында тынымсыз тер төгуде. Тайғақты тартыспен, тағдырды бейнелеген келген жақсылық қана шын мәнінде қымбат нәтиже боларын сол әр кезеңнің зиялы қауым өкілдері жете ұсынған-ды. Біздіңше, басылым беттерінде орныды айтылған сөз орнына қағылған шеге болар ма. Тыңдалмаған сөз жетім, оқылмаған мақала жетім. Өз тұсында дуалы ауыз Елбасы кеудесін кере айтқан мәңгілік нәміліні әрбір ұлт ұлағы саналы тұрғыда жан жүрегінен ұзатындай етуіміз қажет. Мәселен, осы ретте Елбасымыз: «Тәуелсіздік – тәуекелі тұратынның енісісі, – деп шегелен-ді. Шынында да, тәуекелі тұратынның айна қалып жетпесе, Тәуелсіздік киелі бола ма? Азаптан, арпалыспен келмесе, Азаттықтың құны бола ма? Оңайлықпен келсе, оның қадір – қасиеті бола ма? Қадірі жоқ нәрсе қолда ұзақ тұра ала ма? Бүгінгі ұрпақ Ел Тәуелсіздігінің қадірін жете сезіне ме? Біздіңше, бұл сауалдар бойынша бір кісідей терең ойлану өз алдына, осы жолда әр кез қамдану керектігі айқын» (Қыдыршаев А.С. Тұңғыш Пре-

зидент және мемлекеттік тіл // «Үш қоңыр» газеті, №47 (514), 20 қараша 2020 ж., – 2-бет). Ия, жаңғырлық қақырлы еңбекпен табысқа жету жолында қиылы тар жол, тайғақ кешулер, ауырлықтар мен қиындықтар қай тұста да болған. Бүгінгі егемендік пен тәуелсіздіктің самалын еркін сезінген кезеңге дейін газет тек қана жазуды тарататын құрал емес, сонымен қатар замана шындығын боямасыз көрсеткен қоғамның айнасы іспетті бола алғаны анық.

Елде тұрақтылық пен сенімділік орнаған кезден бастап күллі жайттан хабар таратып, дүйім халық пен билік өкілдері арасында көпір бола алған, әдебиет, мәдениет және өнерді ұштастыра білген республикалық баспасөз жарышымы – «Үш қоңыр» газеті. Аталмыш басылым алғашқы сандарынан бастап-ақ, ел өміріндегі ең өзекті де өткір рухани мәселелерді қаузады. Көптің көкейінде, халықтың аузында жүрген тағдырлы тақырыптары – осының дәлелі. 2010 жылдың наурыз айының 19-ынан бастап жарық көріп келе жатырған «Үш қоңыр» газеті өз оқырманының сүйіспеншілігіне бөленуде.

Жалғасы 8-бетте

ТӘУЕЛСІЗДІК МЕРЕКЕСІМЕН ҚҰТТЫҚТАУ

Алматы облысы, Іле ауданының әкімі Бағдат Әбілмәжіновты ҚАРАСАЕВТЫҢ құттықтауы

Еліміздің басты мерекесі – Тәуелсіздік күнімен шын жүректен құттықтаймыз! Бұл мереке егемендігімізді, бірлігімізді және мемлекетіміздің күш-қуатының символы болып табылады.

Азаттықты аңсаған алаш жұртының жалынды жастары сонау өткен ғасырдың, яғни 1906 жылдың желтоқсанның ызғарында мұз жастамыл, бастарын бөйгеге тігіп, бодандық құрсауынан шығуға ұмтылған ерліктері, көзсіз бағырлықтары Тәуелсіздікке жол ашты.

Сол бір ызғарлы күндердегі жастардың батылдығы, қаһармандығы бүгінде Тәуелсіз еліміздің жарқын істерімен жалғасын табууда. Бұл мереке шын мәнінде ата-бабамыздың ежелден аңсаған асқақ арманының орындалған, мақсат-мүддесінің жүзеге асқан күні!

Еліміз тәуелсіздік алғалы бері қазақстандықтар нарықтық экономикамен қабаттасып келген көптеген қиындықтарды жеңіп, өрнегетті елдер қатарына қосылды. Жас мемлекетіміздің әлеуметтік-экономикалық дамуы артып, халықтың тұрмысы барынша жақсарды. Сондықтан да әлемдегі алпауыт мемлекеттер тәуелсіз Қазақстанмен ынтымақты қарым-қатынас, тығыз байланыс орнатып, дүние жүзі қауымдастығы алдында абырой-беделіміз білкітей түсті.

Құрметті жерлестер! Осы маңызды мереке күні баршаңызға денсаулық пен амандық, бақ-береке, ырыс-мыңмақ тілеймін. Еліміздің қарашал даму жолындағы еңбектеріңіз табысты, жеңісті болсын! Егеменді еліміз аман, тәуелсіздігіміз туғырлы болғай!

НАР ТҰЛҒАНЫ
УАҚЫТ АЛАСАРТА
АЛМАЙДЫ

3-бет

ӨЗЕРДІҢ
ЕР ЧАПАЙЫ

4-5-беттерде

ЖАМБЫЛАТУДАҒЫ
ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕР

6-бет

СЕН – АҚЫНСЫН,
МЕН – АЙДЫН...

7-бет

Газет беттерінде қазақ даласындағы көпшілікке үяңі бола білетін парасаты жандарды ұлағатты тұлғаларды қайталамас құқыр жандарды, ерен еңбегі мен қыздарын баға жетпес асыл мол мұрасы арқылы халық маңында өшпестей орын ала білетін қогам қайраткерлерінің, дәстүрі мен салтын сақтай білетін асыл ой иелерінің бүгінгі жас өренге қалдырған өсиеті кең көлемде жариялануы және оқирмандарының кеудесіне жымылқы ұялауына. Мәселен, М. Өтеносов атындағы Батыс Қазақстан университетінің ректоры, б.ғ.к., қауымдастырылған профессор, Қазақстан Ұлттық Жаратылыстану ғылымдары академиясының академигі, «Махамбет» журналының ақылдастар алқасының төрағасы Серғалиев Нурлан Хабиболлаұлы: «Біз Махамбет бабымыз атындағы Батыс Қазақстан университеті мен «Үш қоян» басилымы арасындағы рухани шығармашылық турғызды тығыз байланысымызды жоғары бағалаймыз. Университеттегі рухани жаңғыру бағытындағы кешенді іс-шараларымызды мүддіртпестен басилымы бетіне жариялауға зор мүмкіндік туғызғаныңызға алғысымыз шексіз. Мұның бәрі тарбиелі де саналы ұрпақ қалыптастырудағы ортақ ісіміз», – дегенді (Серғалиев Н.Х. «Үш қоянды» құттықтаймыз// «Үш қоян» газеті, №12 (479), 20 наурыз 2020 ж., – 1-бет).

Ал М. Өтеносов атындағы Батыс Қазақстан университетінің қауымдастырылған профессоры, «Ерен еңбегі үштің» медалінің иегері, VII Алтын домбыра иегері, Мәдениет саласының үздігі, Биекйордыс ауданының құрметті азаматы, Қазақстанның саясиқ мәдениет, спорт, туризм және ақпарат қызметкерлерінің кәсіптілігі одағының «Еңбек даңқы» төселбелісінің иегері, айтыс ақыны Жансау Мусина «Үш қоян» басилымына 10 жыл атты арнау өлеңінде: «Ару қала Алматыдан аралай, Арқаратпен сыйлап елге «күңгі өңір». Жұма күні жүмжор жерге тарайды. «Ардың ісі» арқалаған «Үш қоян». Журналистік көргенін біз байқар ма ек? Бағалаймыз «газет – елдің үні» деп. Құнсыз болса, қайран Ақан айтар ма ед. «Халық көзі, құлағы йам тілі» деп. Мағыналы он жылдағы өңірі, «Үш қоянның» – баға жетпес асылы! Қуанамыз шығал жаңа немірі, Баспапаға кірген көзде басилық. Оқирманды құншық бөйелісін, Кеңдігерге Сәлімәттіңдай тұл етілі. Жылдан жылға таралымыз көбейсін. Ұжымның шаққар шабыт тіледік!» – деп жариялаған барды...

Кейін Махамбет университеті қабырғасында «Махамбет» республикалық әдеби, мәдени, танымдық журналының тұсауы кесілді. Осы жылғы желтоқсан айының 4-күні өткізілген бұл шара жөнінде «Үш қоян» газеті бетінде жазылды (Қырдышев А.С., Қабдірахимжанов Ж. Қ. Махамбет Университетінің «Махамбет» журналының тұсауы кесілді// «Үш қоян» газеті, №19, 4 желтоқсан 2020 ж., 1-4-5-б.б.).

Сөз көзегі көптеген «Махамбет» журналының құрылтайшысы әрі шығармашы «Болат» медалін иемденсін директоры, «Үш қоян» Республикалық әдебиет, мәдениет және өнер газетінің (Алматы) Бас редакторы БАТЫР Болат Батырұлы: «Республикалық «Үш қоян»

МАХАМБЕТ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ ҚҰРМЕТТІ ӨКІЛІ АТАНДЫ

әдебиет, мәдениет және өнер газеті еліміздегі аталымш саладағы жаңалықтардың жарышыма айналғанына 10 жылға жуықтапты. Қазақстанның әрбір өңіріндегі әдеби процесс, мәдениет саласындағы атқарылмай жатқан жұмыстарды, рухани жәдігерлерді дәріптеуге жергілікті билістік қосыл жатқан үлесі, айнақтардағы ақын-жазушыларды, жас таланттарды насихаттау – мұның бәрі басилымының үнемі басты назарда ұястайтын нисанасы десек, артық айтқандық емес. Басилымының ұстанымы Елбасы Н.Ә. Назарбаевтың «Рухани жаңғыру» идеясымен үндес, сәйкес келгені де біз үшін қуанарлық жайт. Ал республикалық «Махамбет» әдеби-мәдени, танымдық журналы – еліміздің әр өңіріндегі мәдени-рухани жаңалықтардың апталығы іспетті. Өйткені қазіргі таңдағы маханбеттану мәселесін, еліміздегі әдебиет, мәдениет саласының үздіктері мен рухани жаңғыру үрдістерін насихаттау – аңі күнге дейін кемшін түспей келе жатқан жайт. Біз бұл ретте журнал ашылаған уақыттан бері маханбеттанудың кешікпесі мен бүгінгісі және келешегін тобығтанатын материалдарды үбейі жариялауды қолға алдық. Десек те, журнал басилымының өрге жүзуіне қандорлық аса қажет. Ал өз таралымыздан сіздердің ілім, білім саласындағы ортақ құнамштардыңызға құяна үн қосып, алдағы уақытта да жүйелі насихаттап, ақпараттық денуеуілі жасауға арқашан да дайынбыз», – деп тоңғалады.

Қуанармыз, «Үш қоян» газеті де, «Махамбет» журналы да – елдің мәдени-рухани дамуымен бірлестікте өзіндік өрелі бағыт-бағдары аяққалдаған, қалың оқирманы қалыптасқан республикалық құнды басилымдар. Аталған басилымдар уақыт тынсымен бірге тымыптан, Туағелсіз ел талабына сай республиканымыздың жылнамасын жасауға қақырды да сүбелі түрде еселенуе қосарыма сеніндіміз. Өз таралымыздан, «Ма-

таманда, Еуразиялық заң академиясын («Зангер» мамандығы бойынша) бітірген, Отан асдындағы әскери борышын Германия жерінде өтеген. Еңбек жолы алғашында Алматы облысының Спорт аудандық Халық депутаттары Кеңесіндегі күрт комитетінің төрағасы болып бастап, кейін осы аудандық Кеңесінің «Жастар бірлестігі» Тұрағасының біріншісінің ҚР Білім және ғылым министрлігінде ұлттық спорт түрлерін дамыту бөлімінің бас маманы, 2003 жылы Республикалық

аталған. Күні кеше ғана Болат Батырдың «Үш қоян» республикалық әдебиет, мәдениет және өнер газетінің бетінде ақын Жұбан Молдағалиев шығармашылығын насихаттауға қатысты материалдардың үнемі берілуіне ұялтық болғанына қуаныс (Жұбан Молдағалиев, Энциклопедия /Бас редакторы А.С. Қырдышев, – Орап: «Полиграфсервис» ЖШС баспасы, 2020. – 608 бет), Қысқасы, біздің Бәкен – Болат Батырды – нар мұдденің туағелсіз басым, ұят мүддесін өз мүддесімен білік қоя білетін еңбекқор адам жан.

Махамбет университетінің қабырғасында өткен «Махамбет» журналының тұсауесері-танымшылары кезінде университеттің Ғылыми кеңесінің шешімімен Батыр Болат Батырұлына «Махамбет Өтеносов атындағы Батыс Қазақстан университетінің құрметті өкілі» (Honorary Representative of Makhambet Utemissov West Kazakhstan) – «Почетный представитель Запад-но-Казахстанского университета имени Махамбета Утемисова») академиялық атағы берілді. Арналы ереже сәйкесі «М. Өтеносов атындағы Батыс Қазақстан университетінің құрметті өкілі» академиялық атағын жеке тұлғаларға, яғни, Қазақстан Республикасының азаматтарына да, шет елдік азаматтарға да беру шарты белгіленгенді. Онда бұндай тұлғалардың белгілі бір сала бойынша терең кәсіби білімінің болуы, ғылыми, ғылыми-педагогикалық немесе ақыншылық-басқару қызметінде қол жеткізген жетістіктері болуы аса айтылған. Сондай-ақ тақ иегерлерінің қоғам алдында университет өкілі ретінде сыйлай алуы, білім-ілім орданымыз алып және жақын шет елдерге таныта алар тұлғалар болуы айқындалған. Академиялық атақ иегерлері қай тұста да университет имиджін өсетей артыруға септесек, әлемдік ғылыми-білім беру кеңістігінде университет рейтингісін қогереуге қолда көрсетпек. Ал еліміздегі халық қогамдына ие болған «Рухани жаңғыру» бағдарламасы асында республикалық «Үш қоян», «Махамбет» басилымдарының шығарып, ұлттық құндылықтарымыздың аяқ асты болмауы уақытша мол тергіп, ел ертеңі бола тұра ұрпақ баулу саласындағы тынымсыз ізденістен туған іргелі табыстарымын бүгінгі жаңа ұрпақтың жандақ көзқарасы парасатстандыра, жадау күңілін жандасыра түскен Болат Батырды еліміздің қай білім ордасында да лайықты өкілі боларына сеніндіміз шексіз.

«Спорт kzi» газетінің коммерциялық директоры, 2005 жылы «Отан Media Group» ЖШС-нің бөлініс басшысы қызметінен атқарған, 2009 жылдан бастап «Үш қоян» республикалық әдебиет, мәдениет және өнер газетінің Бас редакторы, «Махамбет» республикалық әдеби, мәдени, танымдық журналының шығарушы «Болат Медиа» мекемесінің директоры, Болат Батыр өз кезінде «Ең үздік журналисті» (ҚР Ұлттық кітапханасының «Кітапхана ісінің үздігі» (2019 ж.), Қазақ жазушысы Орхан Бөкейдің 70 жылдық иерейтойының жүдегері, Кейін Ниялыз Рыспаев Батырдың 250 жылдығына орай «Ел тұлғаларын ұялқатуды қосқан елеулі үлесі үшін» төселбелісінің иегері, ҚР Спорт жөніндегі ұлттық төрешісі

«Спорт kzi» газетінің коммерциялық директоры, 2005 жылы «Отан Media Group» ЖШС-нің бөлініс басшысы қызметінен атқарған, 2009 жылдан бастап «Үш қоян» республикалық әдебиет, мәдениет және өнер газетінің Бас редакторы, «Махамбет» республикалық әдеби, мәдени, танымдық журналының шығарушы «Болат Медиа» мекемесінің директоры, Болат Батыр өз кезінде «Ең үздік журналисті» (ҚР Ұлттық кітапханасының «Кітапхана ісінің үздігі» (2019 ж.), Қазақ жазушысы Орхан Бөкейдің 70 жылдық иерейтойының жүдегері, Кейін Ниялыз Рыспаев Батырдың 250 жылдығына орай «Ел тұлғаларын ұялқатуды қосқан елеулі үлесі үшін» төселбелісінің иегері, ҚР Спорт жөніндегі ұлттық төрешісі

Абат ҚЫДЫРШАЕВ,
«Үш қоян» газетінің редакторы,
Батыс Қазақстан облысы.